

Där vistades han någon timme innan han sedan gick samma väg tillbaka och ut från köket, där Jöns fortfarande satt, utan att ett ord växlades. På domarens fråga, från vilket håll denne okände person kom ifrån och vart han tog vägen, svarade Jöns:

— Det vet jag inte, det var mörkt både när han kom och när han gick.
Domaren fortsatte:

— Tyckte ni inte att det var konstigt, att en för er helt okänd person kom och gick igenom ert kök, där ni satt och ut i er spiskammare utan ett ord till hälsning eller förklaring till sitt ärende?

Jöns: — Nä.

Domaren: — Men vad gjorde denne okände i er spiskammare?

Jöns: — Det vet jag inte.

Domaren: — Men vad trodde ni att han gjorde?

Jöns: — Jag trodde att han kanske band kvastar eller något sådant.

Trots denna försvarsattityd blev Jöns överbevisad och dömd till frihetsstraff för hembränning.

ANNERS KLOG, ETT ORIGINAL I FRENNINGE IN PÅ 1930-TALET

I en liten oansenlig stuga på Frenninge nr 24 nära Karlshälla, bodde under senare delen av 1800-talet och början av 1900-talet Måns Nilsson-Klok med hustrun Eljena. Hans fader hade tjänat för kung och fosterland och varit stamanställd och fått soldatnamnet Klok. Bland Måns' arbetsgivare var Nils Olsson och Per Andersson, där han utförde jordbruksarbete, nedgrävning av sten och mångfaldiga famnar täckdiken. På ålderns dar stod han och knacka sten till skärv. Sin mat fick han ofta av dem han arbetade hos. Ofta hade han en 1/2-litersflaska med sig och då kunde det låta så här: "Du Per, jag har sån klämsel, jag tog flaskan med mig". Då blev den påfylld med brännvin. Sin sista tid tillbringade Måns Klok med den tidens socialvård hos Mätta och Nils Håkansson.

Av barnen var Anders, med efternamnet Månsson-Klok, den mest kände. Av folk här i Frenninge och av andra människor han blev bekant med gick han under namnet "Anners Klog". Han föddes i Frenninge 1863 och dog 1931 på Skurups sjukhem.

I kyrkböckerna står han upptagen som jordbruksarbetare, men under rätt många år var han "svinaryktare" hos Bondesson på Svalöv. Under

dessa mera ordnade förhållanden skaffade han sig ett litet sparkapital. En kvinna kom in i bilden och lade beslag på detta. Att mista både pengar och flicka blev mer än Anders tidigare svaga nerver klarade och han kom hem till Måns sjuk, men kryade på sig. För att tjäna sitt bröd slog han sig på att bli gårdfarihandlare och detta blev hans huvudsakliga sysselsättning.

Med sin väska, som innehöll all slags småprylar, drog han omkring från plats till plats i bygderna för att göra affärer. Som specialitet hade han tvålar och vykort, som på den tiden var mycket begärliga. Och snart blev "Anners-Klog" känd vida och fick allt större kundkrets. Nästan överallt blev det kommers och på så sätt tjänade han sitt uppehälle.

Han var en vänlig och sympatisk man och hade små anspråk på livet och därför ville man gärna göra lite affär av honom även så att man bjöd honom på kaffe. Och om han, som det ofta hände, kom till någon gård och ställe, när det var dags att äta middag, bjöds han frikostigt in och slog sig ner vid det dukade bordet och stillade sin hunger och törst. Och mycket hade han att berätta om människor han träffat under sina vandringar och vad han sett och hört på vägen. Genom att han hade sitt bestämda affärsdistrikt blev han snart en känd figur och hälsades välkommen. Det hände ofta att sedan man förplägat honom, så fick han litet förning med sig hem.

Omkostnaderna han hade var små och det var heller inga stora summor han kunde få ihop. Men han var i alla fall nöjd med sin tillvaro och trivdes med att gå omkring och träffa människor för att sen återvända till sin ensliga boning, där han också fann sig väl tillrätta med ensamheten.

Han hade ett ståtligt yttre, och uppträdde som det anstår en gentleman iklädd jaquette som han bar med vit näsduk i bröstfickan och med plommonstop och käpp. Men åren kom och gick även för honom och tiden för i alla fall illa med honom, och därtill bidrog många orsaker.

Om han än i sin krafts dagar varit en stilig man, så hade hans bostad inte på något sätt motsvarat detta. I ett gammalt fallfärdigt ruckel, långt ute på en åker i Frenninge Östra bodde han. Men helt ensam var han inte. Råttor och möss huserade där också. Och dragigt och kallt var det i hans boning. Det regnade in om sommar och höst och under vintern sjönk ofta temperaturen till flera grader under noll därinne och snön yrde in genom springor i fönster och väggar och kunde ofta lägga sig i drivor därinne. Men han fann sig också i detta, avhjälppte de värsta bristerna och hade aldrig några planer på att flytta därifrån och inte heller ville han ligga kommunen till last.

"Annors Klog" framför sitt hus.

Med "Anners Klogs" skolgång var det inte mycket bevänt. Den varade endast ett par—tre år. Men han hade en bättre bildning i sin stora redbarhet och livserfarenhet. Han hade lärt sig Luthers Lilla katekes och att räkna och skriva sitt namn och utrustad med detta och med sin affärstalang drog han sig fram i livet.

Fattig och förnöjd utan några ambitioner att arbeta sig upp, levde han sitt liv och bar vittnesbörd om den Skriftens sanning, Gudsfruktan i förening med förnöjsamhet är verkligen en stor vinning och att en människas liv består inte däri att hon har många ägodelar.

Sedan länge har den gamle vandringsmannen samlats till sina fäder och hans stoft vilar nu i Frenninge kyrkogård. Hans hydda är också för länge sedan borta och jämnad med marken. Men minnet av denne originelle och hederlige man skall länge leva kvar i Frenninge som den levnadskonstnär han var, inte ute efter medömkan men förnöjd och höjd över all småaktighet och förtretlighet, fri som fågeln och som en kung i sitt rike.